

Verksamhetsplan för 2023 kultur- och fritidsnämnden



Styrdokument:
Verksamhetsplan

Ansvarig:
Förvaltningschef

Beslutat av:
Kultur- och fritidsnämnden,
2022-12-15, §135, dnr 00153/2022

Gäller för:
Kultur- och fritidsnämnden

Gäller från och med:
2023-01-01

Senast reviderad:
2022-12-15



Innehåll

- Sammanfattning
- Bakgrund och syfte
- Uppdrag och organisation
 - Kultur och fritidsförvaltningens verksamhetsområden
 - Kultur- och fritidsnämndens reglemente
 - Styrande lagar
 - Nämndens styrdokument
- Omvärldsperspektiv och förutsättningar
 - Stadens prioriterade trender
 - Stadens strategier och planer som berör KFN
 - Mölnadal växer
 - Anläggningar
- Nämndens mål
 - Nämndmål 1 – Bidra till en attraktiv stad och en långsiktigt hållbar samhällsutveckling
 - Nämndmål 2 – Synliggöra effekterna av kultur, idrott och fritid
- Ekonomi och volymer
 - Förändringar ekonomiskt utrymme
 - Effektivisering
- Personal
 - Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Intern kontroll
- Digitalisering

Sammanfattning

2023 blir ett år med fokus på omstart, på rörelserikedom och på föreningslivet. Med ett väldigt lyckat 100-årsjubileum bakom oss blir det omstart av en del arbetsuppgifter som lågprioriterats till förmån för att kunna genomföra det gedigna jubileumsprogrammet. 2023 blir också första året på länge utan påverkan av pandemi eller annan kris (förhoppningsvis). Det innebär att vi inte behöver lägga resurser på en mängd omställningar utan kan få omstart i utvecklingen av vårt grunduppdrag till exempel i arbetet med en konstpolicy, en ny biblioteksplan samt en ny barn- och ungdokumentplan. Det blir också en omstart för Åbybadet som återinvigs efter några års byggnation. Med en ny nämnd blir det också en omstart i det strategiska arbetet med att utveckla det förebyggande och de främjande insatser som kultur och fritid står för i en hållbar samhällsutveckling.

Under några år har förvaltningen och nämnden valt att ha gemensamt fokus på en eller ett par aktuella frågor som lyfts vid varje nämndsammanträde under ett helt år. Syftet är att samla kraft och resurser kring ett specifikt ämne, fördjupa kunskapen i det och medvetandegöra det i staden. Ämnena har tidigare varit Barnkonventionen 2019, Områdesarbetet 2020, Årets kulturkommun och 50-årsjubileet 2021 och 100-årsjubileet samt ungdomsverksamhet/fritidsgårdens roll 2022. Inför 2023 har vi valt två områden nämligen *rörelserikedom* och *föreningslivet*. Mölndal är pilotkommun i ett projekt som heter "Region in movement" tillsammans med idrottsförbundens utbildningsorganisation RF-SISU, Västra Götalandsregionen, Sahlgrenska, GoCo med flera. Projektet syftar till att få in mer rörelse i vardagen och att stärka folkhälsan. Vi väljer också att lyfta fram föreningslivets arbete, behov och förutsättningar i fördjupad dialog i nämnden. Just nu pågår mycket förändringsarbete i samhället med nya förväntningar från stat och region på främjande arbete på kommunerna i samverkan med föreningslivet inklusive studieförbunden.

Bakgrund och syfte

Av stadens styrprinciper framgår att samtliga nämnder ska upprätta verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser. Planen är en styrande överenskommelse mellan nämnd och förvaltning. Den följs upp i berättelsen som ställs från förvaltning till nämnd.

Verksamhetsplanen syftar till att visa nämndens övergripande direktiv kring styrning av förvaltningen med fokus på förändring och utveckling inom kärnverksamheten. Stadens vision visar inriktningen och ligger till grund för strategisk planering och utveckling.



Uppdrag och organisation

Kultur och fritidsförvaltningens verksamhetsområden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att utifrån de politiska målen främja kulturlivet och skapa förutsättningar för en mångsidig, tillgänglig och inkluderande kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden ska främja delaktighet och möjlighet till påverkan för dem som verksamheten riktar sig till. Kultur och fritidsförvaltningen är för närvarande organiserad enligt följande:



Kultur- och fritidsnämndens reglemente

Kultur- och fritidsnämnden ska erbjuda ett allsidigt, kvalitativt och innehållsrikt utbud såväl inom konstnärliga och kulturella områden som inom idrotts- och fritidsverksamheter. För mer information hänvisas till reglementet för kultur och fritidsnämnden.

Reglementet uppdaterades 2019 och omfattar sedan dess hela den verksamhet nämnden bedriver. Bland annat förtydligades att områdesarbetet är ett grunduppdrag.

Enligt reglementet ska nämnden prioritera verksamheter som riktar sig till barn och unga. I samband med uppdateringen lades det till att mötesplatserna även ska vända sig till äldre. Detta uppdrag uppfylls till stor del genom områdesarbetet, museet, biblioteken, idrottsanläggningarna, fritidsgårdarna, föreningslivet samt de evenemang och aktiviteter som erbjuds. I samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen tittar vi nu på vad som kan göras ytterligare riktat till målgruppen äldre för att ge dem fler friska år.

Styrande lagar

Även om utbudet och verksamheterna inom det kommunala kultur- och fritidsområdet baseras på lokalpolitiska ambitioner så vilar verksamheterna också på ett antal lagar.

Barnkonventionen har alltid varit styrande för kultur och fritidsnämndens arbete och än mer så sedan den blev lag 2020 (2018:1197).

Enligt *bibliotekslagen* (2013:801) ska varje kommun ha folkbibliotek som är tillgängliga för alla och anpassat efter användarnas behov. Syftet med bibliotek är att verka för det demokratiska samhällets utveckling genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Enligt lagen ska en kommun ha biblioteksplan som omfattar både folk- och skolbiblioteksverksamhet.

Om en kommun valt att ha ett kommunalt museum, såsom Mölndals stadsmuseum, så ska man följa *museilagen* (2017:563).

Förslag på ny lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. För att säkerställa att kommunerna arbetar med dessa frågor på ett effektivt och kunskapsbaserat sätt föreslår regeringen att kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete regleras i lag. Enligt den nya lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion. Förvaltningen ser att många av de föreslagna åtgärderna kan komma att ställa nya och utökade krav inom nämndens ansvarsområde. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

Sen får man inte glömma att *regeringsformen* (2010:1408) och dess andra paragraf tydligt anger flera av de effektmål som kommunal kultur- och fritidsverksamhet bidrar till:

2 § Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet. Den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Särskilt ska den allmänna trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för social omsorg och trygghet och för goda förutsättningar för hälsa. Det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer. Det allmänna ska verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden samt värna den enskildes privatliv och familjeliv. Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara. Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person. Samiska folkets och etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska främjas.

Det ligger för närvarande även ett förslag (från den förra regeringen) om att lagstadga den öppna ungdomsverksamheten (fritidsgårdsverksamheten) för att säkerställa likvärdig verksamhet i alla kommuner.

En tydlig trend just nu är att stat och region lägger ut mer och mer ansvar på kommunerna för förebyggande och främjande arbete för att minska vård- och omsorgskostnader samt för att stärka skolan. Här är kultur, idrott och fritid en resurs för sociala sammanhang och stärkt folkhälsa.

Nämndens styrdokument

Kultur- och fritidsnämnden har tagit fram egna styrdokument som är formellt antagna antingen i nämnden, i flera nämnder eller på kommunfullmäktigenivå. I dessa styrdokument finns ambitioner och strategier formulerade för hur kultur- och fritidsförvaltningen och andra berörda förvaltningar ska uppfylla dessa ambitioner och målsättningar. Det är ett löpande arbete under styrdokumentets livslängd. I detta kapitel lyfter vi fram några av de viktigaste punkterna ur dessa styrdokument.

Mölnads stads kultur- och fritidsprogram

Mölnads stad har tagit ett stort kliv i sitt verksamhetsutvecklingsarbete genom att komplettera enkelt mätbara mål med effektmål. Dessa visar bättre på vilka effekter verksamheten ska uppnå i samhällsutvecklingen. Fortsätter vi att mäta enbart på gamla indikatorer blir det svårt att göra innovativa verksamhetsförändringar. Med tanke på det gap mellan förväntningar, behov och resurser som offentlig verksamhet är mitt uppe i måste vi se och följa upp andra och mer komplexa sammanhang och effekter för att hitta nya lösningar. Både inom nämndens ansvarsområde och nämndövergripande. I Mölnads kultur- och fritidsprogram har vi formulerat fem effektmål som all typ av kultur, idrott, föreningsliv, bildningsverksamhet, områdesarbete, främjande folkhälsoarbete, ungdomsverksamhet och fritidsverksamhet bidrar till. Läs mer under avsnittet *Nämndmål 2 – Synliggöra effekterna av kultur, idrott och fritid*.

Barn och ungdokumentplan, Mölndals stad 2019–2023

Kultur- och fritidsförvaltningens uppdrag är att skapa en tillgänglig och inkluderande kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet. Förvaltningens verksamheter ska öka människors möjligheter till engagemang och inflytande i samhället. Kultur och fritid är till för alla, med fokus på barn och unga.

Kultur- och fritidsförvaltningen, skolförvaltningen och utbildningsförvaltningen driver arbetet med att förverkliga barn- och ungdokumentplanen. Varje förvaltning ska väga in planens mål och strategier i sitt arbete. Det innebär bland annat att formulera mål, strategier och ansvarsbeskrivningar för satsningar inom barn- och ungdokumentområdet.

Enligt barn- och ungdokumentplanen ansvarar kultur- och fritidsförvaltningen för ett levande kulturliv, ge möjlighet till eget skapande och arrangera professionella kulturupplevelser som inkluderar barn och unga. Utifrån barn- och ungdokumentplanen tas årliga aktivitetsplaner fram kopplade till budget. Dessa beskriver mer konkret vad som ska göras och utvecklas. Planen ska revideras under 2023.

Biblioteksplan Mölndal 2020–2023

En biblioteksplan är ett lagkrav i bibliotekslagen. Det är kultur- och fritidsnämndens ansvar att ta fram och uppdatera biblioteksplanen för att den sedan ska kunna beslutas i kommunfullmäktige.

Mölndals biblioteksplan beskriver utvecklingsområden för de kommunala biblioteken utifrån folkbiblioteksuppdrag respektive skolbiblioteksuppdrag. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för folkbiblioteksverksamheten och skolnämnden samt utbildningsnämnden för skolbiblioteken.

Folkbiblioteken i Mölndal har ett tredelat uppdrag som utgår från bibliotekslagen och fastslås i biblioteksplanen. De tre uppdragen är att biblioteken ska:

- Vara samhällets öppna rum – med uppdrag att medverka till ett socialt hållbart samhälle och vara en kraft i det demokratiska samhällsbygget.
- Ge möjlighet till livslångt lärande – med uppdrag att erbjuda användarna möjlighet till lärande genom hela livet genom att skapa möjligheter att utveckla kunskap, kreativitet och nya tankar och förhållningssätt.
- Förmedla upplevelser, berättelser, läsning – med uppdrag att ge möjlighet att skapa och uppleva berättelser genom litteratur och andra kulturella former.

Under 2023 ska biblioteksplanen revideras.

Kulturmiljöprogram Mölndals stad

Kulturmiljöprogrammet antogs 2018 av kommunstyrelsen. Det innehåller stadens strategier för kulturmiljöarbetet och presenterar ett representativt urval av områden som speglar kommunens kulturhistoriska utveckling från forntid fram till vår tid. Programmet är ett underlag till det pågående arbetet med ny översiktsplan och ett stöd i handläggningen av kulturmiljöfrågor enligt plan- och bygglagen, miljöbalken och kulturmiljölagen.

Strategierna för Mölndal utgår från de nationella målen för kulturmiljöarbetet. Dessa är vägledande även för arbetet på kommunal nivå. De nationella målen handlar om att kulturmiljöarbetet ska främja ett hållbart samhälle, delaktighet, ett inkluderande samhälle och helhetssyn på förvaltningen av landskap. Några av strategierna för Mölndal:

- Kulturmiljöprogrammet används som ett värdefullt stöd och verktyg för all samhällsplanering.
- Mölndals stad verkar för att vara en förebild som ägare och förvaltare av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.
- Mölndals stad arbetar aktivt med information, kunskapsspridning och att göra kulturarvet tillgängligt.

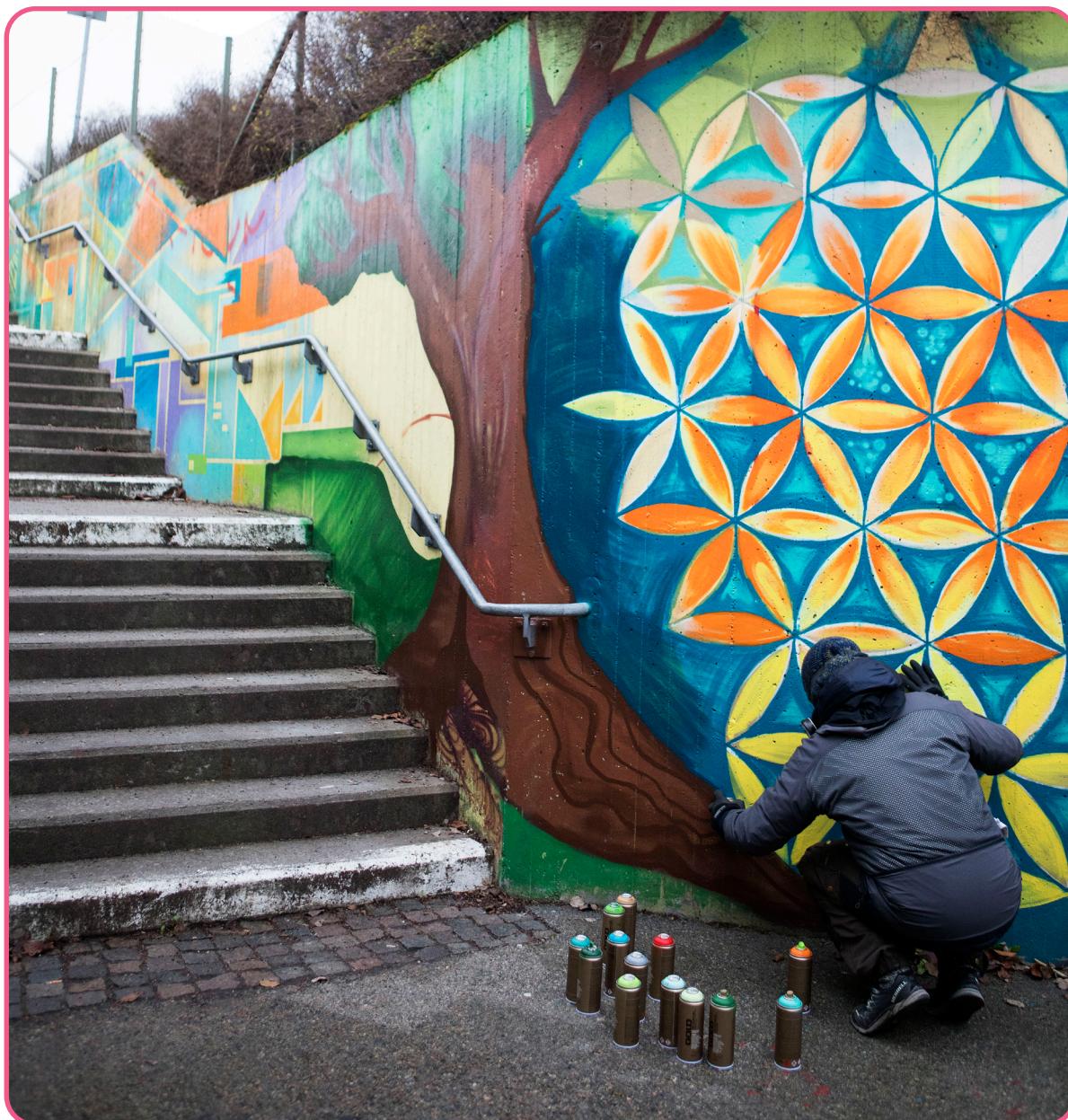
Konstpolicy

Arbetet med att ta fram en ny och uppdaterad konstpolicy och få politiskt beslut har strandat flera gånger under de senaste åren. Staden, nämnden och förvaltningen behöver göra en stor omstart i detta arbete eftersom avsaknaden av en konstpolicy (inklusive finansieringsmodell) försvårar det dagliga arbetet.

Kultur- och fritidsnämnden har i sitt reglemente ansvar för konstnärlig gestaltning av stadens byggnader, anläggningar och offentliga platser samt ansvar för stadens konstsamling. Finansiering för genomförande samt drift och underhåll ligger enligt gällande beslut på beställande förvaltning.

Förvaltningen har under de senaste åren identifierat flera utmaningar när det gäller konstuppdragets olika delar och processer. Politiska beslut och policy inom konstområdet behöver uppdateras och kommuniceras till alla berörda. Förslaget till politiken är en konstpolicy som sätter ramarna för arbetet med konstinköp och konstnärliga gestaltungsuppdrag för kommunens berörda förvaltningar.

En uppdaterad konstpolicy behöver tas fram och beslutas under 2023.



Omvärldsperspektiv och förutsättningar

I arbetet med att verksamhetsutveckla följer förvaltningen stadens övergripande arbete med omvärldsbevakning och prioriterade trender som påverkar samhällsutvecklingen. Förvaltningen genomför också egna brukar- och medborgarundersökningar. Dessutom ingår förvaltningen i flera regionala och nationella nätverk där man ständigt följer och analyserar samhällsutvecklingen. Här följer en kort sammanställning av de mest väsentliga grunderna för vår verksamhetsutveckling.

Stadens prioriterade trender

För att kunna erbjuda Mölndalsborna en effektiv verksamhet i ett långsiktigt perspektiv har nämnderna nytta av att ha en gemensam bild av de faktorer som kommer att ha stor påverkan på vårt samhälle både på kort och på längre sikt.

Mölndals stad har därför utifrån SKR:s trender prioriterat ett antal trender som är särskilt intressanta att uppmärksamma:

- Ökad polarisering och utsatthet.
- Användare driver teknisk utveckling.
- Komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetsätt.
- Nya livsmönster påverkar platsbundenhet.
- Ökat behov av livslångt lärande.

Kultur- och fritidsförvaltningen har adderat ytterligare en trend:

- Ökad psykisk ohälsa.

Vi ser en utveckling i vår omvärld som bör göra oss observanta på att vi behöver värna ett samhälle som bygger på demokratiska värderingar, som bygger tillit mellan människor och till samhället samt som motverkar polarisering. Polarisering hänger nära ihop med utsatthet. Utsatta grupper har sämre hälsa, sämre skolresultat, en upplevelse av att ha mindre inflytande och lägre tillit till bland annat politiker och samhället i stort. Det kan i sin tur skapa en grogrund för populism, misstro mot samhället och främlingsfientlighet. Med ökad skuldbörda, inflation och ökade baskostnader förväntas utsattheten öka hos befolkningen under 2023. Detta leder också till ökade behov av att kunna ta del av avgiftsfria erbjudanden som leder till delaktighet och inflytande, en meningsfull fritid, ett livslångt lärande, en livslång hälsa och goda sociala sammanhang.

Det finns tendenser till att yngre generationer inte ser demokrati som det självklara bästa styrelseskicket. Många, kanske framför allt ungdomar, känner att de stora utmaningarna som till exempel klimatkrisen behöver lösas snabbt och kraftfullt. Och de litar inte på att de demokratiska systemen kan tillgodose det.

Transparens, dialog och kommunikation med invånare och aktörer i Mölndal kring beslut och prioriteringar blir betydelsefullt. Det är också viktiga utgångspunkter i arbetet med att effektivisera och ompröva vår verksamhet. Speciellt i kommande tider med krympande ekonomiskt utrymme och samtidigt ökade komplexa samhällsutmaningar samt fortsatta krav på rättvis och likvärdig behandling. Kan uppgifterna lösas bättre i samarbete med andra? Allt fler aktörer vill ta ett ansvar för att skapa ett bra lokalsamhälle. Oavsett hur mycket samarbete eller agila arbetsätt som etableras i staden behöver vi även involvera dem som vi faktiskt är till för, våra kommuninvånare, brukare eller kunder och deras olika förutsättningar för att kunna göra det. När tjänster och service utvecklas för att möta komplexa problem behöver den stå i fokus som faktiskt ska använda tjänsterna i slutändan. Inte minst blir detta särskilt viktigt avseende insatser för barn och unga och de grupper vars möjligheter till delaktighet och inflytande är begränsade i högre grad än andra.

I en rapport från Skolinspektionen 2022 pekar man än en gång på att läsningen är avgörande för hur eleven ska kunna tillgodogöra sig innehållet i andra skolämnen. Läsförståelsen har dessutom betydelse för hur det ska gå vid fortsatta studier och i arbetslivet. Att kunna ta till sig innehållet i en lite mer avancerad text är också viktigt för att man ska klara av att delta aktivt i samhällslivet. Samtidig konstateras det i rapporten att läsintresset sjunkit under en tid och att skillnaderna mellan elever har ökat. Skolan är viktig för det läsfrämjande arbetet, men alla krafter behöver bidra för att ge barn och unga den möjlighet de har rätt till, för att kunna vara delaktiga i samhället och att kunna välja sitt framtida liv.

Ett av de komplexa problem som staden står inför är den fortsatt ökande psykiska ohälsan bland unga där kultur- och fritidsförvaltningen tillsammans med övriga förvaltningar samt tillsammans med unga behöver vidareutveckla hälsofrämjande arbetssätt och strategier som förebygger ohälsa. Liknande utmaningar finns också inom andra områden där förvaltningens insatser är avgörande för att socialt hållbara lösningar ska nås av staden.

Ett verktyg för att möta de ekonomiska utmaningarna och ökande krav på välfärden är att dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Vi vill kunna erbjuda en effektiv verksamhet där vi använder mänskliga resurser där det ger störst mervärde. Hur kan vi skapa en organisation med nödvändig kompetens för att dra nytta av teknikutvecklingen? Till skillnad från tidigare teknikskiften är medborgare i hög grad delaktiga i omställningen. År 2020 hade 98 procent av de svenska hushållen tillgång till internet och över 95 procent av svenskarna mellan 12 och 75 år använder internet. Rätt använd ger teknikutveckling och digitalisering oss möjlighet att uppfylla Mölndalsbornas behov på ett effektivt sätt. Under hösten 2021 visstidsanställdes Mölndals stads första medarbetare som arbetar helt på distans, en studievägledare, vilket är ett av stadens svårrekryterade yrken. En övervägande majoritet av stadens anställda har samtidigt sådana uppdrag att de inte kan bedrivas på distans. Även om pandemin visade hur kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter många gånger kan ställa om till en situation där fysiska möten i hög grad kan undvikas poängterades det i utvärderingar stora effektvärden med att kunna möta invånaren på plats. Detta i kombination med digitala och distansbaserade lösningar ökar tillgången och nyttjandet av förvaltningens verksamheter och de effektvärden som förvaltningen bidrar med.

Kompetensutveckling är också en nyckelframgångsfaktor i utmaningen att vara en attraktiv arbetsgivare i en framtid där vi ser utmaningar att rekrytera arbetskraft inom vissa yrkesgrupper. Vi behöver vara attraktiva för att behålla befintlig personal och för nyrekrytering. Inte minst för att locka yngre generationer. Livslångt lärande har också en viktig roll i genomförandet av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling, dels som ett eget mål, dels som ett medel för att uppnå några av de andra målen. Sverige strävar efter att vara världsledande inom omställningen till ett hållbart samhälle och ta tillvara de möjligheter som omställningen ger. Livslångt lärande är också ett medel för ökad jämlikhet och inkludering. Även om det i dag oftare används som ett begrepp kopplat till samhällets snabba omställning och förändrade kompetenskrav. En för sammanhanget intressant grupp är till exempel YOLD (young olds, cirka 65–75 år). De är piggare och friskare än föregående generationer, har andra krav och förväntningar på livet och ofta en god ekonomi. Hur tillgodoser vi deras behov? Allt fler fortsätter också att arbeta, kan vi dra nytta av det? Redan idag samarbetar kultur- och fritidsförvaltningen på olika sätt med vård- och omsorgsförvaltningens volontärverksamhet som samlar engagerade invånare inom åldersgruppen som vill bidra till en god samhällsutveckling. Kanske kan vi engagera denna grupp ytterligare i olika insatser i vårt samhälle?

Stadens strategier och planer som berör KFN

Staden har tagit fram flera stadenövergripande strategier och planer som även berör insatser och aktiviteter på kultur, idrotts och fritidsområdet. Ibland åtföljs dessa strategier med medel, ibland inte. Nämnden behöver därmed besluta om prioriteringar av nämndens grunduppdrag i de fall helt nya förväntningar ställs.



Västra hälso- och sjukvårdsnämnden (HSNV) har samverkansavtal med Mölndals stad gällande gemensamma folkhälsoinsatser. Avsikten är att underlätta det tvärsektoriella samarbetet för att få ett bättre resursutnyttjande och större genomslagskraft.

Kultur- och fritidsnämnden har sex målområden för folkhälsoarbetet 2023, vilket i sin tur utgår från nämndens fem effektmål samt nationella och regionala folkhälsopolitiska mål kring jämlik hälsa. Samtliga sex målområden ska bidra till ökad psykisk hälsa, ha ett fokus på barn och unga samt på grupper i risk för utanförskap och ohälsa.

De sex målområden är: Stärkt föräldraförmåga, Stärkt barnrättsarbete, Ökad fysisk aktivitet och rörelseförståelse, Drogförebyggande arbete, Ökad inkludering och integration.

Integrationsstrategin togs av KS i juni 2021 och där lyfts flera fokusområden och strategiska vägval som förvaltningen behöver förhålla sig till.

Kultur-, idrott- och fritidslivet är betydelsefullt för att främja sociala relationer och nätverk. Här finns viktiga arenor där människor från olika bakgrund och generationer möts kring gemensamma intressen. I strategin står till exempel att Mölndals stad ska:

- Etablera arbetssätt och dialog som ökar möjligheten för alla invånare att på likvärdiga villkor ta del av fritids- och kulturutbudet, delta i demokratiska processer och ingå i sociala sammanhang.
- Stödja föreningslivet att utveckla sin verksamhet på ett sätt som gör det möjligt för fler nyanlända invånare att delta.
- Bidra till verksamheter och möten mellan invånare som främjar inläring av svenska språket.

Under 2022 beslutades om en stadenövergripande handlingsplan. Den beskriver fem fokusområden: Arbete och egen försörjning, Utbildning, Delaktighet och sociala sammanhang, Boende samt Internt utvecklingsarbete. Kultur och fritid berörs främst av området delaktighet och sociala sammanhang genom arbetet med språk-kaféerna och att nå nya målgrupper, fritidslots/hälsolots och utökat samarbete med föreningslivet.

Mölndal växer

I samband med strategidagarna i maj 2022 lyfte förvaltningen tre utmaningar:

- Paradigmskiftet.
- Personalbehov.
- Föreningslivets behov.

Paradigmskiftet innebär att stat, region och kommun satsar mer och mer på förebyggande och främjande åtgärder för att minska trycket på vård, skola och omsorg. Kultur och fritid (inklusive föreningslivet, civilsamhället och studieförbunden) är 100% förebyggande och främjande verksamhet och vi ser att både behoven och förväntningarna ökar.

Personalbehovet grundar sig i att i takt med att Mölndal växer med fler invånare och nya målgrupper så ökar också besöksantalet och arbetet för kultur- och fritidsförvaltningen. Samtidigt ökar förväntningarna på samverkan över förvaltningsgränserna. Dock har förvaltningen inte utökat sin personalstyrka på 8 år. Det börjar bli ett arbetsmiljöproblem. Samtidigt står förvaltningen inför en generationsväxling där många medarbetare med mycket lång arbetslivserfarenhet går i pension samtidigt. Dessa kommer ta tid att ersätta.

Föreningslivet kämpar med utmaningar kring ekonomi, prisökningar, ökade driftkostnader, ökade hyror samtidigt som det blir svårare och svårare för dem att hitta ideell arbetskraft. Föreningslivet behöver både ekonomiskt stöd, adekvata lokaler/anläggningar och en samtalspart på kommunen för att kunna bedriva sitt ideella arbete.

Anläggningar

Staden jobbar sedan en tid med att utveckla sin lokalförsörjningsprocess. Lokaler och anläggningar är en stor del av nämndens verksamhet och berör inte bara den egna förvaltningen utan också alla föreningar, studieförbund och samarbetspartners som verkar i stadens kultur-, fritids- och idrottsanläggningar. Nämnden tar årligen fram sina ambitioner på verksamheterna och därmed erforderliga lokaler och anläggningar vilka sedan utgör en grund för dialog med fastighetsavdelningen i de så kallade volymmötena.

Det är därför mycket väsentligt med en tydlig och överenskommen process inom staden för utredning och politisk förankring av lokal- och fastighetsfrågor inom kultur- och fritidsområdet. Både vad gäller förändringar i existerande anläggningar och lokaler som planering av helt nya. Detta är inte helt på plats ännu vilket får konsekvenser för verksamheten.

En stor och viktig fråga för föreningslivet för att de ska kunna genomföra sin samhällsviktiga verksamhet är att kommunen stöttar med lokalsubventioner. Frågan om lokalsubventionernas storlek blir lika viktig som själva arbetet med att ersätta gamla anläggningar och lokaler med nybyggnationer eftersom nyproducerade anläggningar blir mer kostsamma än gamla (avskrivna eller reinvestera-de) anläggningar.

Exempel på några anläggningsprojekt vi arbetar med under 2023:

- Uppstart och invigning av nya Åbybadet, sommaren 2023.
- Invigning av Åby isstadion, hösten 2023.
- Fortsatt arbete med nytt bibliotek och fritidsgård i Lindome, invigs under 2024.
- Redovisning av förstudien om ny mötesplats i Balltorp, redovisas första kvartalet 2023.
- Fortsatt arbete med förstudien om flytt av stadsmuseet, under hela 2023.
- Fortsatt arbete med att få till långsiktiga lokallösningar för kulturföreningar, under hela 2023 (Gamla torget, Grevedämnet, Baazgatan, produktionslokal för dans i Forsåker).

Nämndens mål

Nämnden har beslutat om två mål inklusive fem effektmål. Historiskt har kultur och fritid följts upp genom redovisning av volymtal; så som antal besökare eller antal utlånade böcker. Det är fortfarande intressanta indikatorer att mäta då de visar invånarnas behov av och intresse för att nyttja ett visst utbud över tid. Uppföljning behöver samtidigt beskriva i vilken mån utbudet leder till stadens övergripande ansvar att skapa ett öppet, tryggt, hållbart och välkomnande samhälle. Därför har vi kompletterat volymmålen med effektmål som följs upp med analys och i dialog.

Nämndmål 1 – Bidra till en attraktiv stad och en långsiktigt hållbar samhällsutveckling

Bidra till en attraktiv stad och en långsiktigt hållbar samhällsutveckling genom att öka tillgången till och nyttjandet av kultur, idrott och fritid för alla Mölndalsbor.

Ett övergripande långsiktigt mål om att alla inom våra respektive målgrupper har tillgång till och nyttjar de verksamheter och insatser vi erbjuder för dem. Uppföljning till nämnd sker på två perioder, dels våren 2023 (1 jan–30 maj), dels sommaren och hösten 2023 (1 jun–31 dec). Vilket också skapar underlag för helårsrapport. Rapporten beskriver först och främst de förflyttningar som aktiviteter/insatser har lett fram till i förhållande till det långsiktiga målet och bedömer i vilken mån årets mål nås. För nämndmål 1 sker rapport utifrån sammanställning i textform och kort muntlig dragning. Internt används uppföljning även för att öka förståelsen för vad vi gör, med vilka förutsättningar samt eventuella upptäckter vi gör på vägen i form av nya kunskaper och/eller förändrade behov.

Biblioteken

Folkbiblioteksuppdraget uttrycker att biblioteken ska vara tillgängliga genom bästa möjliga öppettider utifrån resurser.

Folkbiblioteken i Mölndal har effektmål som slås fast i Biblioteksplan Mölndal 2020–2023:

- Ökad tillgänglighet. Mer tid då folkbiblioteksverksamheten är tillgänglig för besökare.
- Ökad användning av folkbiblioteken. Fler besök i de fysiska och mobila biblioteken. Fler digitala besök. Ökad andel mölndalsbor som besöker bibliotek.
- Vidgat deltagande och ökad delaktighet. Fler tar del av bibliotekens utbud.



Enligt bibliotekslagen ska biblioteksverksamheten finnas tillgänglig för alla. Biblioteken arbetar med att nå alla barn genom Kulturgarantin. Den innebär för folkbibliotekens del att alla elever i förskoleklass och i årskurs 5 besöker biblioteken. Alla 4-åringar besöker biblioteken för en teaterföreställning som bygger på en bok. Tillsammans med andra avdelningar och föreningslivet, bidrar biblioteken till att fylla lovprogram med aktiviteter för barn och unga.

2022 infördes "Meröppet" som service på Kållereds bibliotek, vilket innebär att tillgången till biblioteket utöver de ordinarie och bemannade tiderna, utökades med morgonöppet mellan klockan 7.00–10.00, kvällsöppet till klockan 22.00 samt meröppet på lördagar och söndagar. Även i Lindome planerar vi för meröppetservice på nytt bibliotek som öppnar 2024.

Under år 2023 kommer avdelningen *särskilt att fokusera* på att:

- Ge andra aktörer möjlighet att ha publik verksamhet på biblioteken för att skapa delaktighet och ett mer varierat innehåll.
- Genomföra uppsökande biblioteksverksamheten på nya, oväntade platser för att möta mölndalsbor som vanligen inte är biblioteksbesökare.
- Skapa större kännedom om bibliotekswebben och bibliotekens sociala medier, som är bibliotekens kommunikationskanaler för att inspirera och informera om utbudet.
- Arbeta strategiskt med program- och aktivitetsutbudet.

Förening och idrott

En av de viktigaste delarna i uppdraget för avdelningen är att skapa bästa möjliga förutsättningar för föreningsliv och allmänhet att kunna bedriva idrotts- och motionsverksamhet. Den största förutsättningen av alla för detta är att det finns anläggningar där det går att bedriva bra verksamhet, både utomhus och inomhus. Dessutom behöver säsongs- och öppettider kunna vara så generösa som möjligt.

För att möjliggöra för så många som möjligt att kunna vara med i verksamheterna och nyttja dem, så behöver dessutom trösklarna in vara så låga som möjligt, därför jobbar avdelningen över tid med värdegrundande frågor med föreningslivet och lyssnar aktivt till allmänhetens synpunkter i vår planering.

Över tid och generellt så arbetar avdelningen således med bland annat att:

- Verka för att uppfylla behoven av olika anläggningar och lokaler för förening, idrott och motion via investerings- och fastighetsprocessen.
- Verka för att kunna ha öppet fler veckor utanför ordinarie säsong på isanläggningar och idrotts-hallar.
- Arbeta med certifiering av idrottsföreningarna och erbjuda en idrottsskola till barn i syfte att kunna prova på för att hitta just sina intresseområden för rörelse och motion.

Under år 2023 kommer avdelningen *särskilt att fokusera* på att:

- Starta upp driften av och inviga det nya Åbybadet.
- Inviga den inbyggda Åby Isstadion.
- Utredda investeringsbehoven för Streteredsbadets framtid.
- Utredda anläggande av konstgräs på fotbollsplanerna Enerbacken samt Åby 10.



Fritid och folkhälsa

Fritid och folkhälsa omfattar ungdomsverksamhet, ungas inflytande, fritidsgårdar, områdesarbete och främjande folkhälsoarbete. En stor del av avdelningens verksamhet utförs i samverkan med andra förvaltningar (och externa parter såsom föreningslivet samt närsamhället) och ofta med extern projektfinansiering.

Under 2023 kommer avdelningen *särskilt att fokusera* på att:

- Fortsätta samverkan med föreningen Passalen för att nå fler barn och unga med funktionsvariationer och möjliggöra för målgruppen att enklare kunna delta i det öppna utbudet i staden till exempel bibliotek och föreningsliv. Arbetet kommer göras tillsammans med Härryda kommun.
- Omstarten av Fässbergs fritidsgård.
- Vi kommer bland annat arbeta med att utveckla det lokala trygghetsarbetet och skapa aktiviteter för ökad hälsa, integration och möten människor emellan.

Museum, konst och kultur

På avdelningen Museum, Konst och Kultur verkar två enheter för att bidra till att öka tillgången till och nyttjande av kultur. Avdelningen ska erbjuda ett allsidigt, kvalitativt och innehållsrikt utbud såväl inom konstnärliga som kulturella områden.

En stad med historia och berättelser är en attraktiv stad. Enheten Mölndals stadsmuseum ska stödja lokalt kulturarvsarbete och lokalhistorisk forskning. Museet ska enligt museilagen vara tillgängligt för alla och anpassat till användarnas olika förutsättningar. På enheten finns också stadsantikvarien som ska verka för att kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer bevaras, vårdas och används.

Enheten Konst och kultur ökar tillgången till konst för Mölndalsborna genom att ansvara för konstgestaltning av stadens byggnader, anläggningar och offentliga utemiljöer. På enheten finns också ansvar för inköp, utplacering och tillsyn av stadens konstsamling. Enheten samarbetar med, stödjer och stimulerar föreningar, organisationer, grupper och enskilda med anknytning till kultur. Den ska också fördela och tilldela medel till kulturföreningar och organisationer, såväl som stipendier till enskilda utövare.

Mölndals stadsmuseum ska enligt museilagen bidra till fri åsiktsbildning samt präglas av allsidighet och öppenhet. Museet bidrar varje öppen dag med fri entré till stärkt demokrati och åtnjuter hög tillit från medborgarna. Avdelningens båda enheter arbetar med Kulturgarantin som syftar till att ge alla barn och unga en likvärdig tillgång till kultur. Ett tydligt fokus på avdelningen ligger på att främja alla barns möjlighet att utöva kultur.

Under år 2023 kommer avdelningen *särskilt att fokusera* på:

- Uppföljning och utvärdering av jubileumsåren 2021 och 2022 för att föreslå inriktning på stadens evenemangsverksamhet.
- Revidera Barn- och ungekulturplan i Mölndals stad.
- Påbörja revidering av Kulturmiljöprogram i Mölndal stad.
- Ta fram en konstpolicy till beslut i kommunfullmäktige.
- Ta fram riktlinjer och rutinbeskrivningar för konstprocesserna ska kopplas till beslutad policy.
- Genomföra en förstudie inför flytt av avdelningen Museum, Konst och kultur till Forsåker.

Administration

Administrativa avdelningens huvuduppgifter består av nämnd-, ekonomi-administration samt förvaltningsövergripande kommunikation. Avdelningen stödjer nämndens, förvaltningens gemensamma och avdelningarnas behov av administrativt stöd.

Under år 2023 kommer avdelningen *särskilt att fokusera* på:

- Utveckling av den strategiska kommunikationen
- Ekonomisk administration i samband med årets nya anläggningar och lokaler.



Nämndmål 2 – Synliggöra effekterna av kultur, idrott och fritid

Synliggöra effekterna av kultur, idrott och fritid genom fem effektmål: stärkt demokrati, meningsfull fritid, livslångt lärande, livslång hälsa och sociala sammanhang.

Ett övergripande långsiktigt mål om att vi är en förvaltning som i alla delar genomsyras av att våra målgrupper genom våra verksamheter och insatser har tillgång till och upplever:

- Stärkt demokrati– delaktighet/inflytande, rättvis behandling och god service.
- Meningsfull fritid – meningsfullhet/meningsskapande.
- Livslångt lärande – lärande/kompetens.
- Livslång hälsa – hälsa och välbefinnande.
- Sociala sammanhang – tillgång till positiva och inkluderande sociala sammanhang.

Uppföljning till nämnd sker på två perioder, dels våren 2023 (1 jan–30 maj), dels sommaren och hösten 2023 (1 jun–31 dec). Detta genom att först och främst beskriva de förflyttningar som aktiviteter/insatser har lett fram till i förhållande till det långsiktiga målet och bedöma i vilken mån årets mål nås. För nämndmål 2 sker rapportering dels genom sammanställning i textform, dels genom presentation av goda/intressanta exempel från verksamheterna. Förslag för goda/intressanta exempel tas fram tidig vår när verksamhetsplanering inom avdelningar och enheter är beslutad med möjlighet till eventuell revidering vid omprioritering. Då beslutas också antalet goda/intressanta exempel per rapportperiod som presenteras. Internt används uppföljning även för att öka förståelsen för vad vi gör, med vilka förutsättningar samt eventuella upptäckter vi gör på vägen i form av nya kunskaper och/eller förändrade behov.

Stärkt demokrati

Biblioteken

Enligt folkbiblioteksuppdraget är folkbiblioteken det demokratiska rum som alla har tillgång till och verkar för fri åsiktsbildning genom att:

- Erbjuder trygga arenor där deltagarna skapar innehåll i samtal, debatter, möten och dialoger.
- Bidrar till att var och en kan bilda sig en åsikt genom utbudet av media och program.

Allt biblioteken gör har ett syfte i att verka för det demokratiska samhällets utveckling till exempel läsfrämjande verksamhet och digital handledning. Biblioteken kan förstärka bilden av och förtydliga vårt demokratiarbete hos allmänheten och beslutsfattare.

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Proaktivt tydliggöra och paketera bibliotekens roll som arena för viktiga samhällsfrågor, information och kunskap.
- Stärka barns och ungas inflytande och delaktighet i frågor om samhället i stort, biblioteksverksamheten och i andra frågor som berör dem.

Fritid och folkhälsa

Fritid och folkhälsa kommer att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Stärka barns och ungas inflytande i politiska frågor, våra egna verksamheter och andra frågor som berör dem.
- Arbeta för inkludering och mot diskriminering.

Förening och idrott

Inom det ideella föreningslivet så råder en föreningsdemokrati som är en väldigt viktig beståndsdel i byggandet av ett fungerande samhälle. Att såväl barn och ungdomar som vuxna och äldre fostras inom idrottsrörelsen och får möjlighet att inom föreningarna påverka och göra sin röst hörd för den verksamhet man älskar och brinner för betyder mycket. Inte minst så fungerar styrelsearbetet inom föreningarna som en viktig demokratisk pusselbit.

Över tid och löpande så arbetar avdelningen således med bland annat att:

- Fortsatt involvera föreningslivet i referensgrupper vid framtagandet av nya anläggningar och lokaler.
- Inkludera barn och ungdomar som bor och befinner sig i området vid projekteringen av nya när-idrottsplatser och ytor för spontanidrott.
- Verka för bra värdegrundsarbete genom certifiering av idrottsföreningarna.

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Sondera möjligheterna och ambitionen från politiken vad gäller att arbeta fram ett idrottspolitiskt program under kommande mandatperiod.

Museum, Konst och Kultur

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Tillsammans med kollegor och andra parter arbeta med ett område, geografiskt eller annat, som varit underhanterat tidigare.
- Öka inkludering i museets verksamheter med fokus på dem som ännu inte syns i samlingar och utställningar.



Meningsfull fritid

Biblioteken

Biblioteken bidrar till en meningsfull fritid, fri från prestationer och krav i folkbiblioteksuppdragets kulturfokus. Vi ger möjlighet att skapa och uppleva berättelser genom litteratur och andra kulturella former genom att:

- Ge tillgång till berättelser och litteratur där innehållet och inte det tekniska formatet är det viktiga.
- Främja läsning och bidra till läslust – för barn i förskoleåldern, för barn och unga på fritiden samt för vuxna. Ett läsande som är frivilligt och utifrån egna behov och önskemål.
- Ge tillgång till arenor där berättelser kan delas med andra.
- Ett effektmål i biblioteksplanen är att fler barn och unga ska läsa varje dag, själv eller att någon läser för dem. Biblioteken har ett stort utbud av läsfrämjande insatser och kommer att fortsätta att ihärdigt arbeta med barn- och ungas läsning och satsningar på läsande förebilder. Biblioteken är sedan flera år verksamma i litteraturprofilerade förskolor i nära samarbete med skolförvaltningen. Idag är hälften av förskolorna i Mölndal diplomerade litteraturprofilerade förskolor där sagor, berättelser och litteratur används i det dagliga arbetet på förskolan.

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Prioritera personer med annat modersmål än svenska.
- Prioritera barn och unga med funktionsnedsättning.

Fritid och folkhälsa

Fritid och folkhälsa kommer att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Utveckla fler organiserade fritidsaktiviteter.
- Fokusera på grupper som vi inte når idag.
- Utveckla sommarverksamheten Summer Hoops tillsammans med företag, föreningsliv och unga i Mölndal.

Förening och idrott

Förening och idrott arbetar med effektmålet genom att stötta idrotts- och föreningslivet med service, anläggningar och ekonomiskt eftersom det så förtjänstfullt bidrar för många aktiva och ledare med en väldigt viktig och meningsfull fritid. Att kunna idrotta eller vara en del av en förening ger så många mervärden och gör att de som deltar kan lägga sin fritid på väldigt meningsfulla aktiviteter, i stället för motsatsen.

Över tid och löpande så arbetar avdelningen således med bland annat att:

- Utveckla befintlig verksamhet utifrån målgruppernas behov, till exempel inom Fritidsbanken och Idrottsskolan.
- Utveckla nya arenor och underhålla befintliga anläggningar och lokaler, vilka nya arenor som sedan tillskapas är beroende av politiska beslut.
- Fördela föreningsbidrag på ett rättvist och jämställt sätt.
- Samverka med föreningsliv, specialförbund och berörda organisationer i syfte att tillskapa bästa möjliga förutsättningar för verksamheterna.

Under år 2023 så kommer avdelningen *inte* att lägga något särskilt fokus på effektmålet utöver det ordinarie löpande arbetet och genom att många delområden ändå påverkar även detta effektmål.

Museum, Konst och Kultur

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Arbeta för ökad delaktighet för barn och unga i lov- och programverksamhet.

Livslångt lärande

Biblioteken

Enligt folkbiblioteksuppdraget ska verksamheten erbjuda användarna möjlighet till lärande genom hela livet. Biblioteken ska ge möjligheter att utveckla kunskap, kreativitet och nya tankar och förhållningssätt genom att:

- Bidra till barns, ungas och vuxnas lärande på fritiden. Ett lärande som är självledande, ständigt pågående, som drivs av lust och egen motivation.
- Vara ett nav för digital kompetens och verkar för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet.
- Vara en plats för studier för alla som har behov av det i lugn och ro eller i gemenskap.

I takt med att samhället digitaliseras uppstår klyftor mellan personer som har tillgång till digitala arenor och de som av olika anledningar inte kan dra nytta av digitala lösningar. Vi har nått en punkt där tillgång till och förmågan att använda digitala verktyg är nödvändigt för delaktighet i samhället. Biblioteken driver sedan 2022 projektet Digital Senior, med fokus på ökad digital kompetens hos äldre och erbjuder också it-hjälp vid särskilda tillfällen på alla bibliotek.

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Ge fler möjlighet att upptäcka och använda både känd och okänd teknik.
- Ha ett utbud som ökar medvetenhet om det digitala samhällets möjligheter och utmaningar.

Förening och idrott

Det finns mycket forskning och evidens kring det faktum att personer som är aktiva, motionerar och tränar har en klart större förmåga att vara koncentrerad, fokusera och lära sig saker. Det finns alltså gott om argument för att tillskapa bästa möjliga förutsättningar för såväl organiserad som spontant idrottande och motionerande.

Dessutom finns det gott om lärande att göra för aktiva och ledare inom sina respektive verksamheter och idrotter, med alla positiva effekter som det ger för både individ och samhälle.

Över tid och löpande så arbetar avdelningen således med bland annat att:

- Samverka med omgivande förvaltningar och intressenter i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar till hälsa och lärande hela livet.
- Utveckla nya arenor och underhålla befintliga anläggningar och lokaler, vilka nya arenor som sedan tillskapas är beroende av politiska beslut.
- Fördela föreningsbidrag på ett rättvist och jämställt sätt.
- Samverka med föreningsliv, specialförbund och berörda organisationer i syfte att tillskapa bästa möjliga förutsättningar för verksamheterna.

Under år 2023 så kommer avdelningen *inte* att lägga något särskilt fokus på effektmålet utöver det ordinarie löpande arbetet och genom att många delområden ändå påverkar även detta effektmål.

Museum, konst och kultur

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Undersöka möjlighet för Kulturgaranti eller motsvarande för seniorer.

Livslång hälsa

Biblioteken

Kontroll, inflytande och delaktighet är ett av den svenska folkhälsopolitikens åtta mål. Att vara digitalt inkluderad, att ha möjlighet att delta i sociala sammanhang och att kunna delta i samhällets kulturella liv är alla viktiga parametrar för hälsan.

Under år 2023 så kommer avdelningen *inte* att lägga något särskilt fokus på effektmålet utöver det ordinarie löpande arbetet och fokus på övriga mål som påverkar även detta effektmål.

Fritid och folkhälsa

Fritid och folkhälsa kommer att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Utveckla nya aktiviteter för att främja fysisk, psykisk och social hälsa och välbefinnande i hela befolkningen.
- Ha ett särskilt fokus på barn och unga, samt på grupper med risk för ohälsa.
- Lyfta vikten av rörelse i vardagen.



Förening och idrott

I princip allt arbete som pågår inom avdelningen syftar till att bidra till en livslång hälsa för alla, hela livet. Detta även om fokus ligger på målgruppen 7–20 år, det vill säga barn och ungdomar. Mycket för att ge en god grund till goda vanor för resten av livet. Att nå så många som möjligt förutsätter att arbetet bedrivs kontinuerligt för såväl organiserad som spontant idrottande och motionerande.

Över tid och löpande så arbetar avdelningen således med bland annat att:

- Samverka med omgivande förvaltningar och intressenter i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar till hälsa och välbefinnande hela livet.
- Utveckla nya arenor och underhålla befintliga anläggningar och lokaler, vilka nya arenor som sedan tillskapas är beroende av politiska beslut.
- Projekt som "Region in movement", samverkan kring Passalen (föreningen Passalen med fokus på barn och unga med funktionsvariationer) och övriga goda insatser för folkhälsa som drivs av andra avdelningar och förvaltningar där vår avdelning deltar och kan få större inverkan över tid på vissa delområden.

Under år 2023 så kommer avdelningen *inte* att lägga något särskilt fokus på effektmålet utöver det ordinarie löpande arbetet och genom att många delområden ändå påverkar även detta effektmål.

Museum, konst och kultur

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Under året samverka med vård- och omsorgsförvaltningen med fokus på livslång hälsa.

Sociala sammanhang

Biblioteken

Enligt folkbiblioteksuppdraget ska verksamheten:

- Ge alla möjlighet att ta del av utbudet utifrån vars och ens förutsättningar och behov.
- Främja möten mellan olika grupper och generationer.
- Bidra till att alla kan ingå i en social gemenskap.
- Vara en plats där det går att vistas bland andra även om man är ensam.

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Prioritera tillgänglighetsfrågor.
- Anordna aktiviteter som ökar kunskapen om funktionshindrades situation.

Förening och idrott

Alla som någon gång på något sätt varit aktiv inom idrotts- och föreningsliv kan vittna om alla de sociala kontakter och nätverk som verksamheterna ger möjlighet till. Återigen så finns det gott om forskning och evidens som pekar på detta och som är kartlagt även av oss på förvaltning och avdelning. Därmed är det självklart för avdelningen att i samverkan med alla berörda intressenter söka och ge bästa möjliga förutsättningar för så många som möjligt att kunna ta del av idrotts- och föreningsliv och även vara aktiva på något sätt så länge som möjligt.

Alla våra anläggningar fungerar som mötesplatser för sociala sammanhang och gemenskap. Över tid och löpande arbetar avdelningen således med bland annat att:

- Samverka med omgivande förvaltningar och intressenter i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar till gemenskap och social tillhörighet hela livet.
- Utveckla nya arenor och underhålla befintliga anläggningar och lokaler, vilka nya arenor som sedan tillskapas är beroende av politiska beslut.
- Fördela föreningsbidrag på ett rättvist och jämställt sätt.
- Verka för bra värdegrundsarbete genom certifiering av idrottsföreningarna.

Under år 2023 så kommer avdelningen *inte* att lägga något särskilt fokus på effektmålet utöver det ordinarie löpande arbetet och genom att många delområden ändå påverkar även detta effektmål.

Museum, konst och kultur

Under år 2023 kommer avdelningen att *lägga fokus* på effektmålet genom att:

- Arbeta för främjande av kulturföreningar för att stärka deras roll som sociala sammanhang.



Ekonomi och volymer

Förändringar ekonomiskt utrymme

Kultur- och fritidsnämndens ekonomiska ram 2023 är 202,3 mnkr. Det innebär en ökning med 21,7 mnkr jämfört med 2022. Tillkommande och avgående verksamhetsmedel inför 2023 summerar till 15 mnkr. Utöver det har nämnden fått kompensation för pris- och löneökningar motsvarande 3,6 mnkr. 4,6 mnkr tillförs i tekniska justeringar. Tekniska justeringar är kostnadsneutrala och är en kompensation för motsvarande kostnads-/intäktsförändring gentemot andra förvaltningar i staden. 2023 års tekniska justeringar inkluderar finansiering av områdesarbetet 1,2 mnkr, avdrag för när-idrottsplatser som flyttas till tekniska förvaltningen 0,6 mnkr, ökat PO-pålägg 3,6 mnkr samt förändringar i hyresmodellen samt några mindre justeringar 0,4 mnkr. 0,2 mnkr återfås 2023 för tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter för unga åren 2021–2022. 1,7 mnkr avgår för generell effektivisering av verksamhet.

Av de utökade verksamhetsmedlen på 15 mnkr, tillfaller 13,9 mnkr *Åbybadet*. Verksamheten i det nybyggda badet beräknas dra i gång hösten 2023. Åbybadets budget för 2023 består av en kombination av lilla Åbybadet och nya Åbybadet.

Verksamheterna inom *förening och idrott* tillförs 0,6 mnkr för att kompensera ökade hyreskostnader i och med investeringar i idrottsanläggningar. Här ingår ny- och ombyggnad av Aktiviteten samt byten av konstgräsplaner. Därutöver tillförs 2,0 mnkr för ökade hyreskostnader som uppstår i takt med utvecklingen av Åby Arenastad, vilket inkluderar inbyggnad av isstadion och tak över läktaren på friidrottsarenan. Verksamheten tillförs också ytterligare 0,1 mnkr för att finansiera helårseffekt av kapitalkostnader för inventarier till isstadion. Medel för att köpa interna tjänster gällande skötsel och drift av idrottsanläggningarna ökar med 0,8 mnkr. 0,1 mnkr avgår, vilket var kompensation för en investering i en no-fall-sele 2021, men som inte gick att genomföra.

Museum, konst och kultur får 0,3 mnkr för att täcka högre hyreskostnader för stadsmuseet i och med omförhandlat hyresavtal. 0,3 mnkr tillhör också i tillfälliga medel för en förstudie gällande framtida flytt av museet. Medel som förvaltningen haft för Mölndals stads 100-års firande 2022 avgår 2023, motsvarande 2,5 mnkr.

Fritid och folkhälsa tilldelas 0,5 mnkr för fortsatt samarbete med Passalen, en förening som jobbar för att barn och unga med funktionshinder ska få en aktiv fritid. Tilldelade medel 2022 för ökad hyreskostnad för nya Fässberg avgår på grund av att det dyrare lokalalternativet inte längre är aktuellt, motsvarande 0,8 mnkr.

Centralt avgår de tillfälliga medel på 0,1 mnkr som nämnden hade 2022 för att genomföra en förstudie om en eventuell ny mötesplats i stadsdelen Balltorp.

Under planåren 2024–2025 beräknas nämndens ram öka med 0,1 mnkr 2024 och med ytterligare 2,5 mnkr 2025.

Den övervägande delen av de tillkommande medlen är kompensation för ökade drift- och kapitalkostnader som ökar i takt med nya investeringar. Samtidigt avgår tillfälliga medel på 7,5 mnkr för Åbybaden som nämnden haft under omställningstiden, samt ytterligare 0,8 mnkr som är budgeterade merkostnader och intäktsbortfall år 2023, då nämnden har två badhus.

Förening och idrott tillförs 0,6 mnkr för ökade hyreskostnader i och med ny- och ombyggnad av anläggningar. Satsningarna som görs i Åby Arenastad tillförs ytterligare 7,9 mnkr i hyresmedel kopplade till investeringar. 0,1 mnkr tillförs för kapitalkostnader i och med nya inventarier till Sporthall Västerberg.

Biblioteken tillförs personalmedel för utökat arbete med litteraturprofilerade förskolor, 0,5 mnkr. 0,1 mnkr i driftpengar tillförs för reinvestering i nya självbetjänings automater. Lindome bibliotek tillförs 0,8 mnkr för ökade driftkostnader för städ, teknik ("Meröppet"), personal och kapitalkostnader i det nya biblioteket. 0,6 mnkr tillförs 2025 för att bekosta ökade avskrivningar i och med en ny bokbuss.

Fritid och folkhälsa tillförs 0,2 mnkr för utökade uppdrag kring ungas inflytande. Lindome fritidsgård tillförs 0,1 mnkr i kapitalkostnadsutrymme för behovet av inventarier till de nya lokalerna 2024. Eventuell kompensation för förändrade hyreskostnader i och med nya Lindome bibliotek och nya fritidsgården i Lindome finns inte med i årets budget/plan.

Bidragsstödet till kulturföreningar ökar med 0,3 mnkr för långsiktiga samarbeten med staden. Medel från 2023 för förstudie av eventuell flytt av museet till Forsäkersområdet avgår 2024.

För 2024 och 2025 har nämnden inga aviserade effektiviseringar.

Ekonomi					
Kultur- och fritidsnämnden	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Bibliotek, museum och kultur	56,0	59,6	60,2	61,2	61,9
Bibliotek	38,0	39,4	41,1	42,4	43,1
Museum, konst och kultur	18,0	20,2	19,1	18,8	18,8
Fritid och folkhälsa	22,7	24,4	26,5	26,8	26,8
Föreningsbidrag	11,8	12,4	12,5	12,8	12,8
Förening och idrott	56,7	58,4	62,8	69,6	71,4
Åbybadet	15,3	16,7	31,0	22,7	22,7
Nämnd, administration m.m.	10,1	9,1	9,3	9,3	9,3
Summa	172,6	180,6	202,3	202,4	204,9

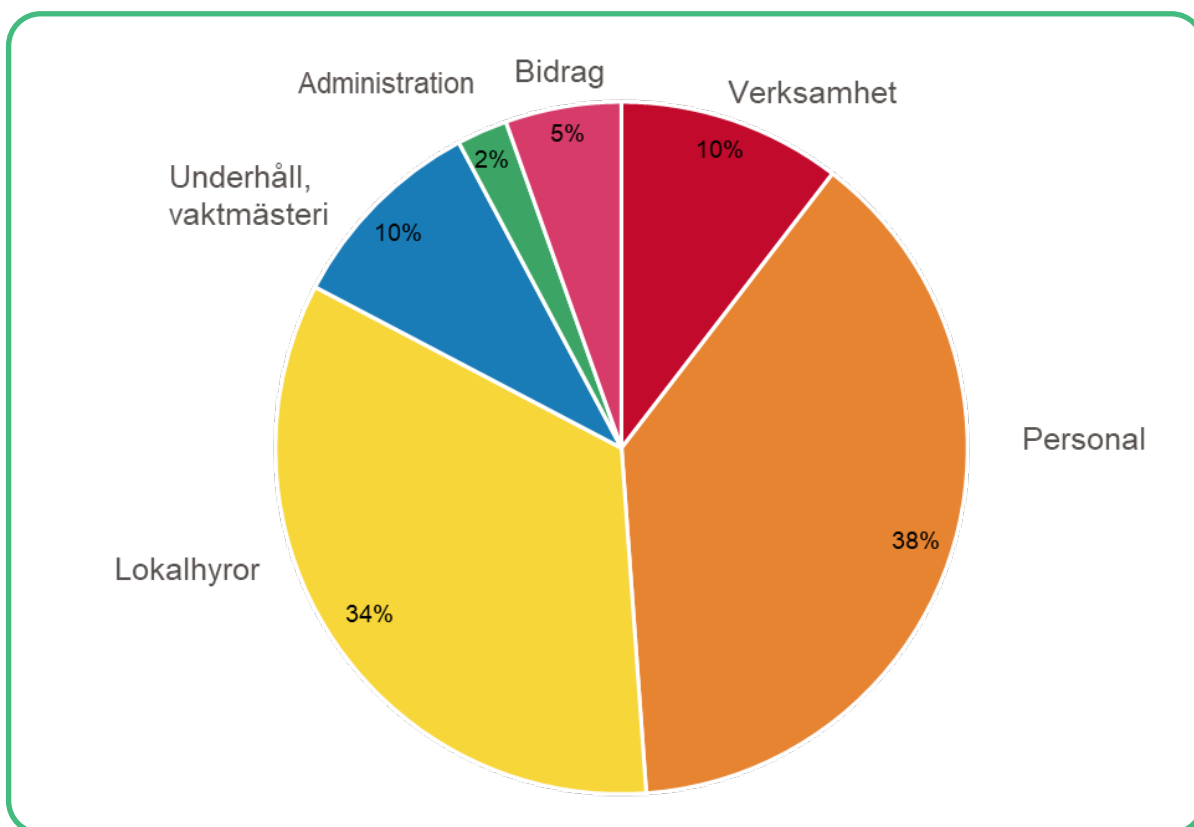
Volymmått			
Kultur- och fritidsnämnden	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Bibliotek, museum och kultur			
- antal besök			
Bibliotek	312 500	510 000	450 000
Museum, konst och kultur	22 800	40 000	40 000
- antal webbesök			
Bibliotek	455 500	200 000	40 000
Museum, konst och kultur	143 300	210 000	220 000
Nedladdning appar museet		1 500	1 500
Föreningsbidrag			
Föreningar	81	75	75
Studieorganisationer	11	11	11
Ungdoms- och samhällsarbete			
Antal aktiviteter	1 136	1 200	1 200
Antal deltagare	22 000	32 000	32 000
Förening och idrott			
- antal besök			
Badanläggningar	107 100	142 000	249 000
Isanläggningar	228 500	255 000	250 000
Fotbollsplaner	428 600	570 000	570 000
Aktiviteterna och idrottshallar	934 300	773 000	900 000

Effektivisering 2023

Kultur- och fritidsnämnden har fått i uppdrag att effektivisera 1,7 mnkr 2023. Inför 2023 har nämnden identifierat följande effektiviseringsområden:

Åtgärd	Påverkan	Belopp 2023 (mnkr)
Streteredsbadet		0,3
Byte till LED-belysning konstgräsplaner		0,3
Beredskapstjänst i egen drift		0,3
Verksamhetsmedel i biblioteken		0,1
Minska 100% admin.tjänst till 50%		0,3
Ta bort STING-medel		0,4
Summa		1,7

Utöver ovan nämnda effektiviseringar och besparingar så ska nämnden även finansiera andra gemensamma centrala funktioner såsom kontaktcentret, ökade it-kostnader (digital timrapportering) samt effektivare inköp i och med kategoristyrning. Detta får lösas inom given ram.



Hälften av KFN:s budget består av hyreskostnader till FA och kostnader kopplat till årliga beställningar till SEF och TEF. KFF har lyft till FA och TEF att vi nu måste identifiera gemensamma effektiviseringar och besparingar även på lokalkostnaderna. I annat fall innebär det en fortsatt dubbel besparing på personal och rörliga medel.

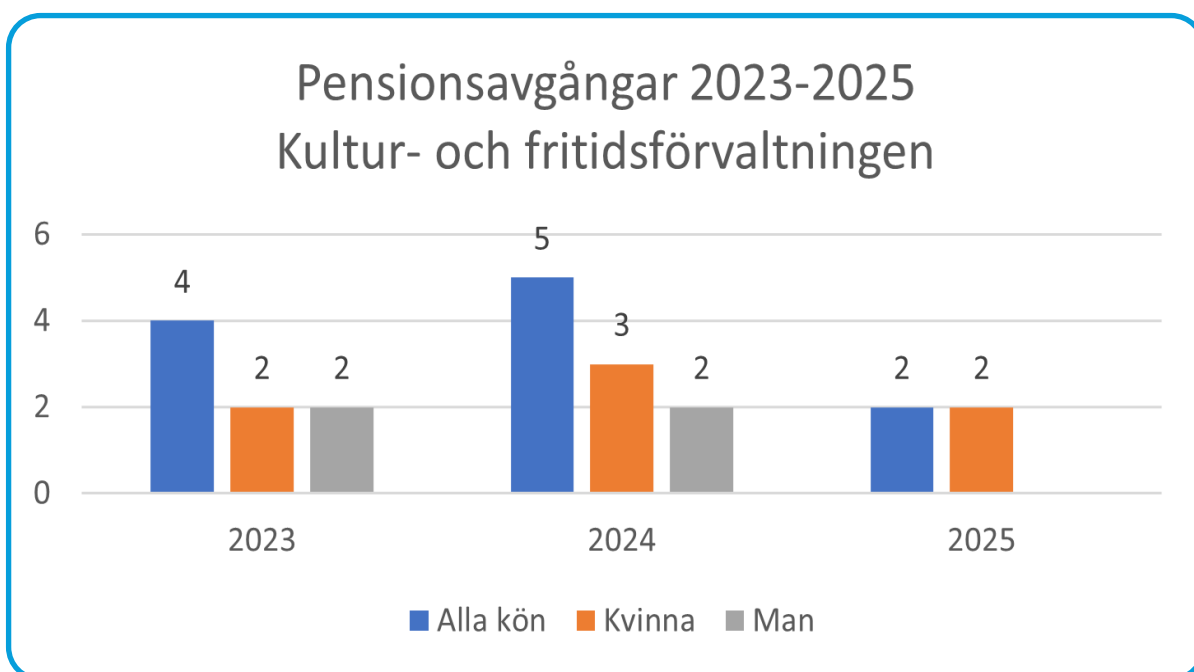
En stor del av stödet till föreningslivet består av subventionerade lokal- och planhyror. Stadens modell är att KFN betalar full hyra till FA och att KFN sedan hyr ut till föreningslivet med en viss subvention. Mellanskillnaden bekostas inom nämndens ram. Största intäkterna kommer från Åbybadet och hallhyror. Dessa svänger över tid och måste då hanteras inom given ram.

Personal

Förvaltningen kommer under de kommande åren att ha ett antal pensionsavgångar 2023–2025 i samband med att de fyller 65 år. En del av dem innehar idag nyckelpositioner och har varit anställda på förvaltningen under många år vilka kan komma att vara svåra att ersätta. Kompetensförsörjningen nu och i framtiden är en utmaning för kommunala verksamheter. Vi ser redan idag stora svårigheter inom vissa yrkesgrupper för att hitta rätt kompetens.

Nytt för år 2023 är att förvaltningen har tagit fram en gemensam övergripande introduktion för nyanställda.

En förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplan kommer att tas fram under år 2023–2024 som kommer att bygga på stadens kompetensförsörjningsstrategi och SKR:s nio strategier för att möta kompetensutmaningar framåt. Kompetensförsörjningsplanen kommer att innefatta aktiviteter för både attrahera, rekrytera, behålla och utveckla personal och chefer på förvaltningen.



Systematiskt arbetsmiljöarbete

Med en växande stad och ökade förväntningar ökar arbetsbördan för personalen. Förvaltningen behöver säkerställa att alla har en bra arbetsmiljö. Det systematiska arbetsmiljöarbetet kommer att prioriteras där stadens medarbetarenkät kommer att genomföras år 2023 och ligga till grund för detta arbete. En välfungerande samverkan, där alla medarbetare involveras i att utveckla verksamheten ses som en framgångsfaktor.

Intern kontroll

Tidigare beslutade internkontroller som ska göras under 2023 gäller för rutinbeskrivning på betydande intäktsflöden, körjournaler i bilar, ramavtalstrohet, kontroll över att systematiskt arbetsmiljöarbete görs. Detta beslutas på KFN i december 2022.

Uppföljning av intern kontroll sker under hösten och redovisas efterföljande år på KFN mars.

Digitalisering

Digitalisering är inte samma sak som IT och teknik utan en metod för verksamhetsutveckling där digitala lösningar används antingen för automatisering (för att bli effektivare) eller innovation (för förbättrad service). Mölndals kommunstyrelse antog 2020 "Digitaliseringsstrategi 2021–2023". Den sätter fokus på våra arbetssätt och processer samt hur de kan förändras och förbättras till nytta för våra invånare. I strategin kan man bland annat läsa:



- Digitaliseringsfrågan ska behandlas som en strategisk ledningsfråga på politisk nivå, stadsledningsnivå samt i respektive förvaltning och verksamhet.
- Vi ska ha ett helhetsperspektiv när vi använder digitaliseringen som en naturlig del av vår verksamhetsutveckling och se till hela processen.
- Vårt förändringsarbete utgår från principen om ”digitalt först”. Detta innebär att vi, när det är möjligt, ska välja digitala lösningar.
- Varje nämnd ska ta fram en digitaliseringsplan som ska vara en naturlig del av verksamhetsplanen.
- Digital kompetens ska vara en del i varje nämnds verksamhetsplan för kompetensväxling.

Digitaliseringsstrategin ger förvaltningarna ansvar för digitaliseringen. Digitalisering ställer krav på att arbeta med hela processen - från rutiner, arbetsuppgifter och arbetssätt och organisering till tekniska lösningar. Förvaltningens digitalisering påverkar medborgarna och det är viktigt med kommunikation om nya tjänster och sätt att ge service.

Kultur- och fritidsförvaltningen är idag inte organisatoriskt riggad för en ännu snabbare utveckling av digitaliseringen utan måste prioritera vad som ska digitaliseras genom att ta de små stegen. Det saknas personalresurser, processledningskompetens och organisering av digitaliseringsarbetet. Förvaltningen är trots det i hög grad datoriserat och även i många delar digitaliserat. Som exempel på förvaltningsspecifik digitalisering kan nämnas lokalbokningsprocessen, föreningslivets bidragshantering samt bibliotekens bok- och mediehantering. Sedan 2021 har kultur- och fritidsförvaltningen ett lokalt digitaliseringsråd enligt uppdrag från stadens digitaliseringsplan.

Målet med Kultur- och fritidsförvaltningens digitalisering är:

- Söka digitala lösningar för att möjliggöra för användare att själv kunna ta del av förvaltningens service och utbud.
- Effektivisera administrativa processer genom digitalisering för att frigöra tid för att möta användarna. Digitalisering ska inte innebära merarbete.
- Arbeta inkluderande – ge stöd till användare som inte är digitala.
- Medarbetare ska känna sig trygga med den digitala arbetsmiljön.

